

Základní škola a Mateřská škola Loučany, příspěvková organizace
Loučany 723, 783 44 Náměšť na Hané
tel. 585952170, e-mail: zs@skola-loucany.cz, www.skola-loucany.cz

Školní řád - 3. příloha

Preventivní program ZŠ 2024/2025



ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název, adresa a ředitelství školy nebo školského zařízení:

Základní škola a Mateřská škola Loučany, Loučany 723, Náměšť na Hané,

Jméno a příjmení ředitele: Mgr. Veronika Richterová

Telefon na ředitele: 585 952 170

E-mail na ředitele: zs@skola-loucany.cz

Tento preventivní program je součástí pedagogické dokumentace školy. Je vypracován v souladu s platnými právními předpisy na základě příslušných metodických pokynů a slouží jako základní pomůcka pro preventivní aktivity na ZŠ a MŠ Loučany, Loučany 723 v průběhu celého školního roku. Za jeho sestavení odpovídá školní metodik prevence. Vedení školy a pedagogický sbor byli s jeho obsahem seznámeni na společné poradě na začátku školního roku. Vlastní náplň programu realizují vyučující, do jejichž předmětů spadají jednotlivá témata. Garantem programu je školní metodik prevence. Účinnost programu je vyhodnocována vždy na konci školního roku ve spolupráci s vedením školy.

OBSAH:

I.	Anotace preventivního programu	str. 3
II.	Cíle, realizační prostředky a evaluace	str. 3
III.	Charakteristika školy	str. 4
IV.	Analýza stavu na škole	str. 5
V.	Stručná charakteristika jednotlivých témat prevence	str.6
VI.	Očekávané výstupy žáků z hlediska prevence RCH	str. 7
VII.	Spolupráce	str. 8
VIII.	Evaluace	str. 9
IX.	Závěr	str. 10
X.	Přílohy	str. 11-13

I. ANOTACE PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY

Škola: Základní škola a Mateřská škola Loučany, Loučany 723, Náměšť na Hané

Školní rok: 2024/2025

Ředitel školy: Mgr. Veronika Richterová

Zástupce ředitele: Mgr. Tereza Chaloupková

Výchovný poradce: Mgr. Veronika Richterová, zs@skola-loucany.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Tereza Chaloupková, zastupkynezs@skola-loucany.cz

Speciální pedagog: ve školním roce 2024/25 není

Počet žáků školy: 21 hochů, 18 dívek, celkem 39 žáků (z toho 1 na IV)

II. CÍLE, REALIZAČNÍ PROSTŘEDKY A EVALUACE

Cíle PP:

- snížení výskytu sociálně - rizikových jevů
- zlepšení pozitivního psychosociálního klimatu ve škole
- výchova ke zdravému životnímu stylu
- osobnostní a sociální rozvoj žáků

Realizační prostředky:

- výchovně vzdělávací proces – náplň v jednotlivých předmětech
- mimoškolní činnost
- celoroční projekty i jednorázové akce
- tematické bloky, volnočasové aktivity sportovní, společenské a výtvarné
- výukově výchovné programy

Evaluace:

- průběžné vyhodnocování
- na konci roku závěrečné hodnocení realizace programu

III. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem základní a Mateřské školy Loučany je obec Loučany. Ta se nachází třináct kilometrů od města Olomouc. První písemná zmínka o ní je v listině olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka z roku 1141. Od roku 1974 byla obec Loučany proti vůli občanů integrována ke střediskové obci Náměšť na Hané. V roce 1990 využili občané možnosti vzít obecní samosprávu do vlastních rukou, obec spravuje patnáctičlenné zastupitelstvo s pětičlennou obecní radou. Mezi známé památky obce patří kaple sv. Floriána a Isidora.

Jedná se o malotřídní školu s ročníky 1. stupně, tedy 1. až 5. ročníkem. Objekt školy tvoří 2 budovy. V první budově sídlí základní škola, ve vedlejší budově je mateřská škola a školní jídelna. Mezi budovami se nachází školní hřiště s venkovní učebnou. V přízemí školy se nachází šatna, tělocvična s nářadovnou, úklidová místnost, v jedné místnosti bývalého školního bytu se nachází ředitelna. V prvním patře se nachází tři třídy (dvě plnohodnotné, jedna menší učebna pro max. 9 žáků) a sociální zázemí. Ve třídách je zrekonstruována nová podlaha, jsou vybaveny dataprojektory i novými lavicemi.

Školu navštěvují především žáci z Loučan, Náměště na Hané nebo přilehlé obce Senička. Jelikož je součástí organizace mateřská škola, snaží se oba subjekty o úzkou spolupráci především v oblasti přechodu dětí z MŠ do ZŠ a snadnější adaptaci na školní prostředí. Za poslední roky prošla škola modernizací – rozšíření tělocvičny, výměna oken, nová venkovní omítka či zřízení malé učebny v prostoru bývalé ředitelny.

IV. ANALÝZA STAVU NA ŠKOLE

Naše škola se dlouhodobě snaží o posilování sociálního klimatu ve třídě. Záměrem je vytvořit ze školy místo aktivního a radostného poznávání, místo, kde se plně respektují individuální zvláštnosti každého dítěte a jeho právo na různost a individuální tempo. Bezpečné prostředí a pozitivní sociální klima jsou totiž základními podmínkami kvalitního učení a zároveň prevencí před rizikovým typem chování.

V rámci naší výuky se tedy snažíme vytvářet co nejlepší podmínky jak pro žáky talentované, tak pro ty se specifickými vzdělávacími potřebami. Pro budování dobrých vztahů v kolektivu využíváme často skupinovou práci napříč všemi ročníky, což nám malotřídní škola a třídy s více spojenými ročníky umožňují. Žáci tak velkou část vyučování spolupracují ve dvojicích, ve skupinách i ve skupinách napříč třídami. V podobném duchu se nese i projektové vyučování. V rámci projektových dnů se žáci blíže seznamují s děním kolem sebe a aktuálními tématy. Žáci se navzájem poznávají a dokáží spolupracovat. Je to podstatný prvek prevence šikany starších žáků vůči mladším.

Učitel spolupráci věnuje pozornost, podporuje naslouchání, kompetenci týmové práce, řešení konfliktu (učitel podporuje odpovědnost žáka za řešení konfliktu). Žáci se učí vést diskuzi, vyjadřovat své názory, naslouchat druhým a vhodným způsobem reagovat na kritiku.

Rizikové chování žáků mapují zejména třídní učitelé, běžným každodenním sledováním žáků z hlediska prospěchu a chování, včetně docházky do školy.

Mezi nejčastějšími problémy, které naše škola řeší v souvislosti s rizikovým typem chování, jsou kázeňské problémy žáků. Takové případy řeší učitelé ihned a jsou podnětem pro další preventivní práci, ať už pouze s účastníky takového jednání nebo s celou třídou.

V posledních letech sledujeme u žáků prudký nárůst nadužívání technologií, především pak mobilů, tabletů a počítačů. Důležitou složkou prevence tohoto rizikového chování na naší škole je proto důraz na představení efektivního trávení volného času jinak než jen formou této pasivní zábavy.

S dalšími typy rizikového chování (dále jen RCH) jako je záškoláctví, drogy nebo alkohol jsme se ve škole neseťkali.

Za **riziková místa** školy lze považovat toalety a prostor umývárny, popř. chodba. To je řešeno pomocí dohledů a to tak, aby byla pokryta všechna problémová místa.

V. Stručná charakteristika jednotlivých oblastí prevence

- Záškoláctví

Jedná se o neomluvenou nepřítomnost žáka ve vyučování, o úmyslné zanedbávání školní docházky. Jde o přestupek proti školnímu řádu, ale i o provinění proti školskému zákonu č.561/2004 Sb. Škola postupuje podle Metodického pokynu MŠMT „K jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví“ vydaným pod č.j.: 10 194/2002-14.

- Šikana a extrémní projevy agrese

Cílené a opakované jednání, jehož záměrem je ublížit, zastrašit či ponižovat jedince, kteří se neumí nebo nemohou bránit. Jedná se také o projevy agrese namířené proti sobě (sebepoškozování, sebetrýznění, suicidální chování).

Vandalismus – agrese namířená proti věcem, zařízením, sprejerství...

Kyberšikana – úmyslné urážky, zesměšňování, ponižování prostřednictvím moderních komunikačních prostředků.

Škola postupuje podle Metodického pokynu MŠMT „K prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení“, č.j.: 240246/2008-6.

- Rizikové sporty a doprava

Záměrné vystavování sebe nebo druhých nepřiměřeně vysokému riziku újmy na zdraví či ohrožení života při sportovní činnosti nebo v dopravě.

- Rasismus a xenofobie

Chování, jež potlačuje práva menšin, podporuje rasovou nesnášenlivost a netoleranci k menšinám a odlišnostem.

- Sexuální rizikové chování

Soubor projevů nezodpovědného chování doprovázejících sexuální aktivity, v jejichž důsledku dochází k nárůstu zdravotních, sociálních a dalších rizik. Škola se řídí Doporučením MŠMT „K realizaci sexuální výchovy v základních školách“, č.j. 20 976/2009-22.

- Prevence v adiktologii

Souhrn takových aktivit a programů, které jsou zaměřeny na prevenci užívání návykových látek.

- Závislost na informačních technologiích

VI. OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKŮ Z HLEDISKA PREVENCE RCH

Všeobecnou primární prevenci má na starosti TU ve spolupráci se školní metodičkou prevence a výchovným poradcem. S jednotlivými tématy se děti setkávají napříč všemi vyučovacími předměty.

Žák 1. - 2. ročníku:

- zná školní řád a pravidla absence ve škole
- zná zásady slušného chování ve škole a k druhým lidem
- ví, že existují návykové látky a základní z nich zná
- zná způsoby odmítnutí návykových látek
- zná hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- umí odlišit, které chování je nevhodné a ví, že má právo nevhodné chování odmítnout
- ví, jaké nebezpečí mu hrozí při setkání s neznámými lidmi
- zná zásady bezpečného chování v dopravě a při sportech

Žák 3. - 5. ročníku:

- má povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- osvojuje si zdravý životní styl
- zná rizika návykových látek, umí odmítnout návykové látky – alkohol, tabák, drogy
- ví, že nadměrné užívání digitálních technologií je nezdravé
- ví, že existují zákony omezuující kouření, požívání alkoholu a zákony týkající se užívání a šíření drog
- ví, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva
- ví, na koho se může obrátit ve škole
- orientuje se v oblasti mezilidských vztahů a v projevech lidské nesnášenlivosti
- má povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje a omezuje práva druhých, je protiprávní
- ví, co je kyberšikana a jak se jí bránit

VII. SPOLUPRÁCE

Spolupráce pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci jsou povinni vykonávat kvalitní dohled nad žáky o přestávkách, před vyučováním, po jeho skončení i během osobního volna žáků, a to v prostorách, kde by k sociálně patologickým jevům mohlo docházet.

Třídní učitelé i další pedagogičtí pracovníci analyzují chování žáků a klima ve třídě. Vzájemně komunikují a spolupracují. Snaží se především rizikovému chování předcházet. Během školního roku je vhodné absolvovat v rámci DVPP seminář k daným oblastem RCH.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci jsou informováni o aktuálním dění ve škole prostřednictvím webových stránek www.skola-loucany.cz, emailům a lístečky s informacemi v deníčkách.

Na třídních schůzkách jsou pak seznámeni s prospěchem a chováním svého dítěte. K prevenci, popřípadě včasnému vyřešení problémů, rodiče využívají konzultační hodiny a předem domluvená setkání.

Během školního roku probíhají akce určené pro rodiče s dětmi, vzdělávací besedy pro rodiče a veřejnost.

V rámci prevence se zákonní zástupce mohou obrátit pro další kontaktní informace a organizace na výchovného poradce nebo školního metodika prevence.

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Škola spolupracuje v řešení a prevenci RCH s následujícími organizacemi:

- Pedagogicko-psychologická poradna Olomouc
- Speciálně pedagogické centrum Olomouc
- OSPOD
- Policie ČR
- P-centrum Olomouc

VIII. EVALUACE

K evaluaci preventivního programu používáme dle potřeby tyto metody:

- průběžné pozorování
- dotazníky, testy
- rozhovory, diskuze s účastníky
- posuzovací a postojové škály
- smajlíky – hodnocení úspěšnosti akcí mladšími žáky
- slohová či výtvarná práce na dané téma
- individuální pohovory s učiteli
- komunitní kruhy
- reflektivní karty

Na konci školního roku dochází k celoročnímu zhodnocení preventivního programu školy na pedagogické poradě.

Konkrétní výsledky strategie PP za minulý školní rok 2023/2024

Daří se nám dlouhodobě minimalizovat výskyt RCH, a to především kvalitní prací TU. Na konci každého pololetí odevzdává TU formulář s možným rizikem RCH a společně vyhodnocuje.

V loňském školním roce všichni žáci navštívili preventivní program v P-centru v Olomouci. Žáci 1.-2. ročníků se zaměřením na budování pozitivních vztahů v rámci třídního kolektivu. Žáci 3.-5. ročníků se zaměřením na bezpečnost na sociálních sítích. Mladší žáci se také zúčastnili preventivního programu na dopravním hřišti v Prostějově.

Podařilo se:

- zlepšit spolupráci se zákonnými zástupci problémových žáků
- snížit výskyt šikany a kyberšikany mezi žáky naší školy

- snížit počet projevů neadekvátního chování žáků k zaměstnancům školy

Nepodařilo se:

- v ojedinělých případech zamezit drzému chování žáků

IX. ZÁVĚR

Preventivní program je vždy vypracován na příslušný školní rok a je přílohou Školního řádu školy. PP pokračuje a navazuje na předcházející roky. Odráží specifika regionu a školy. Vždy vychází z aktuální situace ve škole a hodnotí průběh období předchozího školního roku.

Boj proti rizikovým jevům chování je jedním z řady úkolů, který naše škola má při výchově dětí. Prevence je na místě tam, kde k rizikovým jevům dosud nedochází, ale i tam, kde se již vyskytly. V tomto případě půjde o to, aby se negativní jevy více neopakovaly.

Realizace PP školy by měla vést k tomu, aby naše škola byla místem, kde budou naši žáci žít v bezpečí a svobodě.

Preventivní program byl vypracován ve spolupráci s vedením školy a třídními učiteli.

V Loučanech 6. září 2024

Zpracovala: Mgr. Tereza Chaloupková, školní metodik prevence _____

Schválila: Mgr. Veronika Richterová, ředitelka školy _____

X. PŘÍLOHY

XI. LEGISLATIVA – příloha 1

Strategie

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019-2027
- Strategie prevence kriminality ČR na léta 2016-2021
- Akční plán realizace národní strategie 2019-2021
- Krajský plán primární prevence na léta 2019-2022
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje 2019-2022

Zákony

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- Zákon č. 284/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, nabývá účinnosti dnem 1. října 2020, s výjimkou ustanovení části první čl. I bodů 6, 81 a 83, které nabývají účinnosti patnáctým dnem po dni jeho vyhlášení. Ustanovení části první čl. I bodu 12 pozbývá platnosti dnem 30. září 2025
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – „Tabákový zákon“
- Zákon č. 422/2003 Sb., o sociální potřebnosti – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách (novela zákona č. 482/1991 Sb.)
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (více o ohlašovací povinnosti školy)
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník
- Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník
- Zákon č. 110/2000 Sb., o zpracování osobních údajů GDPR

Vyhlášky

- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

Metodické pokyny a doporučení

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MŠMT-21149/2016).
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j. MŠMT-21291/2010-28)
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j. 14423/99-22)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č.j. MŠMT-43301/2013)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j. 10194/2002-14)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (č.j. 25884/2003-24)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j. 37014/2005-25)
- Aktuální dokumenty a legislativa na webových stránkách:

<https://www.kr-olomoucky.cz/strategie-a-metodiky-v-oblasti-primarni-prevence-cl-398.html>

Síť kontaktů – příloha 2

Důležité kontakty

- Pedagogicko – psychologická poradna Olomouc, U Sportovní haly 1a, tel. 585 800 068
email: ppp@ppp-olomouc.cz
- SPC Olomouc, 17. listopadu 1126/43, tel. 585 235 246, 727 807 745
e-mail: spc@spc-olomouc.cz
- Krajský protidrogový koordinátor – Mgr. Ladislav Spurný 585 508 545
- Fond ohrožených dětí, Kapucínská 16, Olomouc 585 240 527
- Oddělení sociálně právní ochrany dětí, Štursova 1, Olomouc 585 562 219
- Městská policie, Kateřinská 779/23 585 209 511, 585 947 487
- Policie ČR – PIS Olomouc, Vladimíra Marková 585 209 504

Telefonní a internetové linky

- Linka bezpečí 116 111
- Linka vzkaz domů 800 111 113
- Krizová linka k šikaně pro učitele, žáky a jejich rodiče 286 881 059
- Rodičovská linka 840 111 234
- Bílý kruh bezpečí 585 423 857
- Poradenská linka pro pedagogy – MŠMT 841 220 220
- P-centrum, Lafayettova 9, Olomouc 585 221 983, 739 068 417
- KAPPA-HELP, o.s. 773 821 002
- Sdružení D Olomouc 733 104 076

Odkazy na webové stránky

www.msmt.cz

www.prevence-info.cz

www.sananim.cz

www.odrogach.cz

www.sexus.cz

www.sdruzenid.cz

www.adiktologie.cz

<https://www.kr-olomoucky.cz/strategie-a-metodiky-v-oblasti-primarni-prevence-cl-398.html>